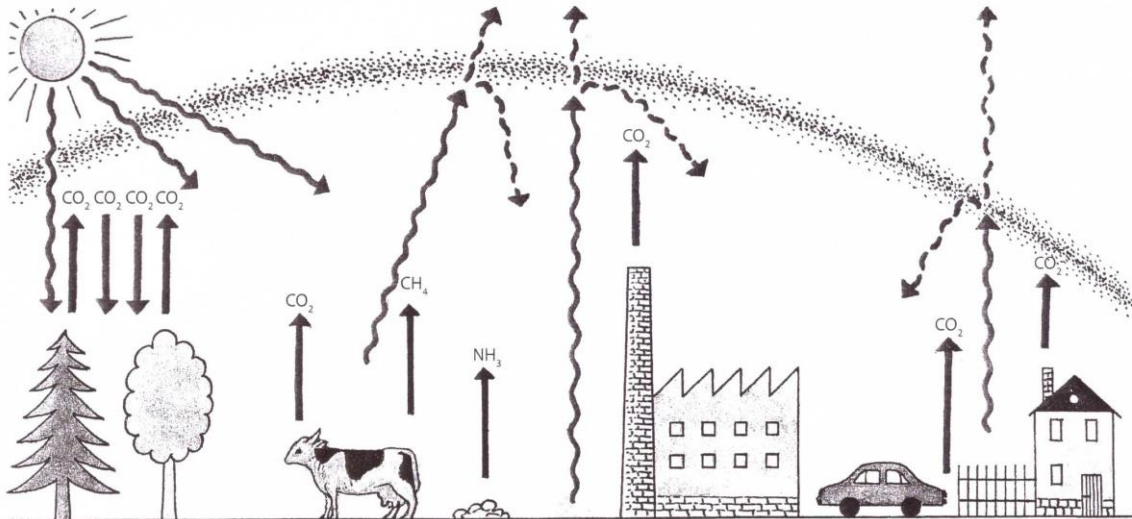

Přírodopis – 9.třída

- zadaný text přepsat do sešitu a naučit

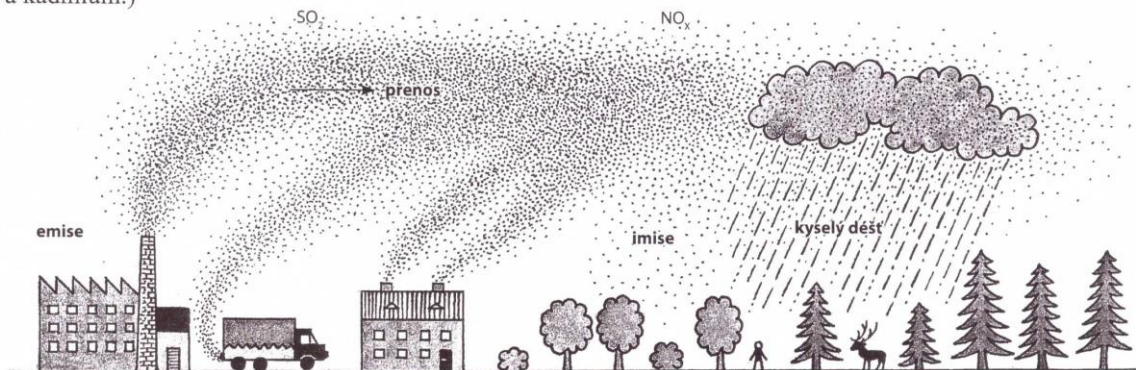
V posledních letech stoupá vlivem lidské činnosti množství **oxidu uhličitého** v přízemní vrstvě atmosféry **spalováním tzv. fosilních paliv** (uhlí, ropy, zemního plynu). Fosilní palivo – uhlí – jsou přeměněná těla rostlin, která v dávné minulosti vývoje Země spotřebovala oxid uhličitý.

Obr. 153 Schéma vzniku skleníkového efektu

Některé složky slunečního záření ohřívají zemský povrch, část tepla se odráží a uvolňuje zpět do kosmického prostoru. Zvýšené množství **oxidu uhličitého** (i dalších plynů, např. amoniaku, metanu) **brání vyzařování tepelné energie** ze Země. Tomuto jevu říkáme **skleníkový efekt** (obr. 138). Tím postupně **dochází ke zvyšování průměrné teploty vzduchu**. Důsledkem je zmenšování horských ledovců a oteplování arktických vod, které způsobuje tání tamních ledovců. To vše může vést k postupným **změnám klimatu na Zemi**.

Lidskou činností se do ovzduší dostávají další plynné i pevné částice znečišťující ovzduší. Obrázek 154 ukazuje **emise a imise**, o kterých se velmi často píše v tisku. Na znečištění vzduchu se nejčastěji podílí **oxid siřičitý, oxidy dusíku**, v menší míře sloučeniny fluoru, amoniak a chlór. Z pevných částic se do ovzduší dostávají **prachové částice** – popílek. (Ten může obsahovat nebezpečné kovové prvky, např. olovo a kadmium.)

Obr. 154 Škodliviny v ovzduší (emise a imise)

Prachové částice dopadají na rostliny a ucpávají v listech průduchy. U živočichů působí prašnost především na dýchací orgány.